

1. INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2009 van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland.

In goede samenwerking met de bestuursorganen, bestuurders en ambtenaren van de deelnemende gemeenten en de ambtelijke organisatie van de regio is een aantal mooie resultaten geboekt en zijn er forse stappen gezet voor belangrijke onderwerpen.

Wat is er bereikt:

Hieronder wordt in het kort een opsomming gegeven van de belangrijkste hoogtepunten in het afgelopen jaar.

Ruimtelijke Agenda

Integrale gebiedsontwikkeling

In 2009 zijn er grote resultaten geboekt op het terrein van de bereikbaarheid van de regio en dit op basis van integrale verkenning, afweging en besluitvorming. Holland Rijnland heeft in dit proces een belangrijk aandeel gehad.

Als resultaat van de Integrale Benadering Holland Rijnland is de vaststelling van de bestuurlijk gedragen voorkeursvariant Zoeken naar Balans door regio, provincie en rijk enorm belangrijk. De voorkeursvariant bestaat uit een set van maatregelen in de regio Holland Rijnland ter verbetering van de bereikbaarheid (weg en OV), die ook bijdraagt aan de regionale en rijksdoelstellingen, kansen en ambities op het gebied van woningbouw, economische ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit.

In relatie hiermee is vorig jaar de Eindrapportage MIRT-verkenning Integrale benadering Holland Rijnland opgeleverd, waarin de ministeries van VROM, Verkeer&Waterstaat, Provincie Zuid Holland en Holland Rijnland de resultaten van een gezamenlijke verkenning op de ontwikkeling van de regio geven. De RijnlandRoute en RijnGouwelijn nemen hierin een belangrijke plaats in. Dit heeft geleid tot de toezegging van de minister van 422 miljoen euro voor de RijnlandRoute en van de staatssecretaris van 45 miljoen euro voor de RijnGouwelijn.

Tot slot moet hier genoemd worden het in 2009 tot stand gekomen nieuwe Randstad Urgent contract Integrale Benadering Holland Rijnland. Daarin wordt het voornemen bekrachtigd door het rijk en regio om in mei 2010 afspraken te maken over een verdeling van financiële bijdragen aan de RijnlandRoute.

Aan de voortgang van de twee grote infrastructuurprojecten in de regio, de RijnlandRoute en de RijnGouwelijn, heeft Holland Rijnland ook in 2009 veel aandacht besteed. Naast opname in het MIRT en in het Randstad Urgent contract zijn in het meerjaren investeringsprogramma van de provincie voor de twee projecten middelen gereserveerd (ca. € 180 mln.).

Greenport Duin- en Bollenstreek

Ook voor de Greenport is 2009 een jaar geweest van belangrijke voortgang. De Greenportgemeenten in de Bollenstreek hebben de Intergemeentelijke Stuctuurvisie Greenport (ISG) vastgesteld. In deze visie zijn alle wensen voor wonen, werken, recreëren en natuur integraal afgestemd. Met de visie als ruimtelijk kader kan de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) in 2010 daadwerkelijk aan de slag. De omvangrijke revitaliseringsopgave houdt in dat de tuinbouwsector wordt gehestructureerd en dat de specifieke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en de streek worden beheerd en verbeterd. Dit wordt uitgevoerd door de GOM – als intergemeentelijk bedrijf – in opdracht en ten behoeve van de aandeelhouders, de zes Greenportgemeenten. In mei 2009 is de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) ondertekend. Hiermee is de basis gelegd voor de oprichting van de GOM begin 2010.

Structuurvisie, Woonvisie, OV-visie en Bedrijventerreinenstrategie

In de in 2009 door het Algemeen Bestuur vastgestelde "*Regionale StructuurVisie 2020 Holland Rijnland*" zijn alle verschillende sectorale beleidslijnen op elkaar afgestemd. In de RSV zijn zeven kernbeslissingen geformuleerd die zorg moeten dragen voor het behoud en versterking van de kwaliteiten van de regio:

1. Holland Rijnland is een top woonregio.
2. Leiden vervult een regionale centrumfunctie.
3. Concentratie stedelijke ontwikkeling.
4. Groenblauwe kwaliteit staat centraal.
5. De Bollenstreek, Veenweide en Plassen en Duin Horst en Weide blijven open.
6. Twee speerpunten voor economische ontwikkeling: kennis en greenport.
7. Verbetering van de regionale bereikbaarheid.

Op basis van de kaderstelling in de RSV hebben op deelterreinen nadere uitwerkingen plaatsgevonden. Eén daarvan is de *Regionale Woonvisie Holland Rijnland 2009-2019*. De vaststelling hiervan is van groot belang voor de kwalitatieve bouwopgave van de regio. De visie vormt het actuele beleidskader voor de kwantitatieve én kwalitatieve invulling van het woningbouwbeleid. De woonvisie vormt de basis voor het vaststellen van het regionale bouwscenario en voor eventuele uitvoeringsafspraken. Door een betere afstemming van aantallen en soorten woningen moet de balans tussen vraag en aanbod verbeteren.

Een ander belangrijk beleidskader dat in 2009 gereed is gekomen is de *OV-visie Holland Rijnland*. Met deze visie wordt een duidelijk beeld neergezet van de gewenste ontwikkeling van het openbaar vervoer in de regio. Uitgangspunt bij het opstellen van de visie was: een hoogwaardig en doelmatig OV-netwerk dat alle centra met elkaar verbindt, dat betaalbaar is en waarbij de sociale functie van het openbaar vervoer tenminste op het huidige niveau blijft. De OV-visie levert belangrijke input voor de onderhandelingen met de provincie Zuid-Holland, als OV-autoriteit en voor het programma van eisen van de provinciale concessie. Provinciale Staten heeft op basis hiervan 10 miljoen euro beschikbaar gesteld om te starten met de uitvoering van "quick wins".

Tot slot heeft het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland in oktober 2009 de *Regionale bedrijventerreinenstrategie* vastgesteld. De strategie bevat onder ander afspraken over de herstructurering van bestaande en de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen en de samenhang daar tussen. Ook zijn afspraken gemaakt hoe met eventuele functiewijziging van bestaande bedrijventerreinen zal worden omgegaan.

Groen

Het Regionaal Groenprogramma is een uitvoeringsprogramma van de Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland (RSV). Met het Groenprogramma wordt beoogd om het unieke groene gebied van de regio en de recreatiemogelijkheden een flinke impuls te geven, dit in nauwe samenwerking met de natuurlijke dragers van het open landschap, landbouw en veeteelt. Het Regionaal Groenprogramma geeft een visie op groen in de regio in 2020 en van de gewenste doelstellingen die hiervoor gerealiseerd moeten worden. In juli 2009 is het concept Regionaal Groenprogramma vastgesteld en vrijgegeven voor reacties aan colleges, gemeenteraden, belanghebbenden en maatschappelijke organisaties. Het Groenprogramma is de basis voor de besteding van daarvoor bestemde 20 miljoen euro in het Regionaal Investeringsfonds.

Sociale Agenda

Ketenaanpak Jeugd

In 2009 zijn er grote resultaten geboekt op het terrein van verbeterde zorg voor jeugdigen door middel van het project Ketenaanpak Jeugd. Er zijn vergaande afspraken gemaakt tussen diverse zorgpartijen en gemeenten voor zorgcoördinatie bij gezinnen met zoveel problemen dat de ouders het niet meer kunnen overzien.

De zorgcoördinatie moet ertoe leiden dat de voortgang in de zorg wordt bewaakt en er geen stagnatie optreedt. Indien dat toch gebeurt zijn er afspraken over doorzettingsmacht. Voorts is ook een modelaanpak 'Één gezin één plan' geïmplementeerd bij een groot aantal maatschappelijke zorginstellingen. Het hanteren van deze werkwijze waarborgt dat de verschillende partijen die betrokken zijn bij één gezin, niet langs elkaar heen werken, maar samen met het gezin één plan opstellen.

Verder is medio 2009 de verwijzindex voor risico's jeugdigen, Jeugdmatch, van start gegaan voor alle vijftien gemeenten in Zuid-Holland Noord (Holland Rijnland + Rijnstreek). Hiermee wordt het mogelijk om signalen over een zorgelijke opvoedingssituatie eerder te combineren en tot actie over te gaan. Tenslotte is in 2009 door de verschillende gemeenten hard gewerkt aan de oprichting van Centra voor Jeugd en Gezin. In een aantal gemeenten zijn deze CJG's nu operationeel. Eind 2009 is door de portefeuillehouders besloten daarnaast over te gaan tot aanschaffing van een virtueel CJG: een gezamenlijke website waar ouders voor al hun opvoedingsvragen terecht kunnen. Voor jongeren komt er bovendien een aparte website voor al hun opgroei-vraagstukken.

In oktober 2009 zijn alle afspraken tussen maatschappelijke zorgpartijen, gemeenten en het rijk op feestelijke wijze bezegeld in een convenant. De aanpak en resultaten van het project Ketenaanpak Jeugd trekken landelijke belangstelling, er zijn presentaties gehouden op landelijke conferenties en artikelen geplaatst in nieuwsbrieven van het ministerie voor Jeugd en Gezin.

Regionale Agenda Samenleving 2009-2012

In het kader van de Regionale Agenda Samenleving 2009-2012 (kortweg RAS) is in 2009 een aanbod van opvoed- en opgroei-ondersteuning voor jeugdigen en gezin gefinancierd dat aanvullend is op wat gemeenten zelf al financieren. Dat moet leiden tot reductie van instroom in geïndiceerde jeugdzorg. Een voorbeeld van de aldus gefinancierde zorg zijn het jeugdmaatschappelijk werk dat nu in alle gemeenten beschikbaar is gekomen en waar met name de basisscholen in de regio dankbaar gebruik van maken. Andere voorbeelden zijn de introductie van Home Start (gezinsondersteuning door vrijwilligers), de Eigen Kracht Conferenties (waarbij gezinnen met hun sociale netwerk bekijken hoe ze problemen kunnen oplossen) en zorg van gespecialiseerde hulpverleners in het Voortgezet onderwijs.

In het kader van de RAS zijn in 2009 daarnaast weer een groot aantal culturele initiatieven uitgevoerd die gefinancierd zijn in het kader van het programmafonds Cultuurparticipatie. In deze projecten wordt steeds meer door gemeenten samengewerkt om door gebundelde inzet de mooiste culturele activiteiten tot stand te kunnen brengen. In 2009 heeft een regionale cultuurnetwerker deze projecten mede geïnitieerd en bemiddeld tussen de vraag van VO-scholen en het aanbod van de culturele instellingen.

Beleidsplan Leerplicht

In 2009 is een beleidsplan Leerplicht vastgesteld. Tijdens een succesvol en druk bezocht symposium ter gelegenheid van de Dag van de Leerplicht op 19 maart 2009 is dit beleidsplan in concept aan alle partijen gepresenteerd.

In 2009 was er een grote toename van aantal meldingen van verzuim bij het Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland. Dit heeft vooral te maken met de toegenomen aandacht voor de aanpak van verzuim in het mbo. Met ondersteuning bekostigd vanuit de provinciale middelen van de Regionale agenda Samenleving en advisering vanuit leerplicht is in het mbo een goede interne zorgstructuur neergezet en zijn ZAT's opgericht.

Bovendien zijn er rijksmiddelen beschikbaar gekomen voor schoolmaatschappelijk werk in het mbo. Dit alles leidt tot een verbeterde aanpak van verzuim en tegengaan van schooluitval.

Met de regionale onderwijspartijen (vo en mbo) en het rijk zijn afspraken gemaakt over de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Het rijk stelt in dit kader ook voor 2010 en 2011 nog rijksmiddelen beschikbaar voor een scala aan maatregelen.

Voorts is er een forse groei geweest in het aantal jongeren dat is aangemeld bij het jongerenloket. Bijna twee keer zoveel jongeren als in 2008 is succesvol begeleid door het jongerenloket en geplaatst in het onderwijs, op een leerwerkplek of een reguliere baan.

Actieplan Jeugdwerkloosheid

Medio 2009 is door inspanningen vanuit gemeenten, RPA (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Rijn-Gouwe) en Holland Rijnland een Actieplan Jeugdwerkloosheid opgesteld. Hierin is een groot aantal maatregelen opgenomen die moeten leiden tot het beperkt houden cq terugdringen van de jeugdwerkloosheid in Zuid-Holland Noord. Hiervoor worden rijksmiddelen ter beschikking gesteld.

In vergelijking met 2008 zijn er in 2009 ongeveer 60% meer educatieve trajecten uitgevoerd. Door de extra middelen uit de jaren 2007 en 2008 en de betrokkenheid van de gemeenten en lokale instellingen is het namelijk mogelijk geweest om veel meer lokale, vraaggerichte cursussen uit te voeren.

Bestuur

Boeien en Binden.

De werkgroep Boeien en Binden heeft in oktober van 2009 hun eindrapportage 'Wat boeit het?!' aangeboden aan de voorzitter van Holland Rijnland. Deze werkgroep is opgericht naar aanleiding van het evaluatieonderzoek (2008) naar de samenwerking tussen de Holland Rijnland-gemeenten. De aanbevelingen uit het eindrapport zijn door het Algemeen Bestuur in december verder besproken en uitgewerkt.

Aansluiting Rijnstreekgemeenten.

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude hebben Holland Rijnland in 2009 verzocht om aan te sluiten. Het Algemeen Bestuur heeft in oktober hiermee ingestemd en alle gemeenteraden gevraagd om ook in te stemmen. Elf van de twaalf gemeenten hebben hiermee ingestemd, waarmee de uitbreiding van Holland Rijnland (vanaf 1 april 2010) een feit is.

Lustrumviering.

Het verslagjaar was een bijzonder jaar omdat de vijfde verjaardag van Holland Rijnland werd gevierd. Dat gebeurde op de verjaardag - op 1 oktober - met een eerste lustrumviering in het Quick Boys Stadion in Katwijk. Tijdens deze bijeenkomst werden lezingen en workshops gehouden en was er een informatiemarkt. De lustrumviering werd goed bezocht door onder andere raadsleden, bestuurders, ambtenaren en andere belangstellenden.

Nieuwe website

De Holland Rijnland-website - www.hollandrijnland.net - is in 2009 vernieuwd. Hierdoor is onder andere de zoekstructuur verbeterd; bezoekers kunnen makkelijker informatie vinden. Ook de verbeterde zoekfunctie draagt hiertoe bij.

Kortom: een enerverend jaar met veel positieve resultaten.

In het hierna volgende jaarverslag en de jaarrekening wordt verder inhoudelijk ingegaan op de programma's: Ruimtelijke Agenda, Sociale agenda en Bestuur en Middelen. De substantiële afwijkingen tussen begrote en werkelijke bedragen met betrekking tot de materiële kosten worden toegelicht.
